

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

ПРОФИЛИРАНА ПРИРОДО-МАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ

“АКАДЕМИК ИВАН ЦЕНОВ” – ВРАЦА

бул. Демокрация №18, 3000 гр. Враца

тел. 092/ 62 41 69 <http://www.pmg-vratsa.org>

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И АГРЕСИЯТА

ПО ПРОЕКТ „БЪДЕЩЕ ЗА ДОБРОТО“

ПО ПРОЦЕДУРА BG05SFPR001-1.010

„ПРЕВЕНЦИЯ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА

ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО И НАМАЛЯВАНЕ

АГРЕСИЯТА В УЧИЛИЩАТА“

2025/2026 УЧЕБНА ГОДИНА

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

Настоящата програма е разработена в изпълнение на проект „Бъдеще за доброто“ по процедура BG05SFPR001-1.010 „Превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училище“, като нейният фокус е поставен върху изграждане на училищната култура чрез активно включване на всички участници в образователния процес. Основното разбиране, заложено в документа, е, че сигурната училищна среда не е просто липса на инциденти, а наличие на здрави социални връзки, емоционална интелигентност и взаимно доверие между ученици, педагогически специалисти, родители и представители на местната общност.

Основание за създаването на програмата е необходимостта от актуализиране на училищните политики за превенция съгласно Единния механизъм за противодействие на училищния тормоз, като се отчетат съвременните предизвикателства като кибертормоза и социалната изолация. Анализът на текущото състояние в училището показва, че макар физическата агресия да е сравнително ограничена, се наблюдава ръст в скритите форми на тормоз – изключване от групи, виртуални обиди и емоционален натиск. Това налага преминаване към подход, при който акцентът пада върху развиването на социално-емоционални умения и изграждането на емпатия още от ранна възраст.

Програмата разглежда насилието и тормоза не само като изолирани актове на агресия, но и като системни модели на поведение, които изискват дългосрочна и последователна работа. Чрез заложените в проекта инициативи училището се стреми да се превърне в пространство, където различията се приемат с разбиране, а конфликтите се решават чрез медиация и диалог. Особено внимание се отделя на „дигиталния отпечатък“ на учениците, като се цели изграждане на етично поведение в мрежата, което да предотврати пренасянето на конфликти от виртуалното в реалното пространство. В този процес родителите се разглеждат като ключов партньор, чието участие в благотворителни акции, дискуссионни клубове и училищни събития е гарант за устойчивостта на постигнатите резултати.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на програмата е изграждане на сигурна и приобщаваща училищна среда чрез силна общностна връзка между ученици, учители и родители. Акцентът на програмата е насочен към превантивна работа, базирана на емоционална интелигентност и взаимно уважение. Програмата цели да даде на учениците практически умения за разпознаване на емоциите и мирно решаване на конфликти, като същевременно ги научи на активна гражданска позиция срещу всяка форма на тормоз.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

В дигитален аспект целта е повишаване на киберсигурността и налагане на етични норми на общуване в мрежата, за да се ограничи виртуалната агресия. Паралелно с това програмата цели да превърне родителите в активни партньори чрез съвместни инициативи и открит диалог, излизайки от рамката на формалното общуване. Чрез дейности за добротворчество и подкрепа на нуждаещи се, се стремим да възпитаваме у децата емпатия и социална отговорност, които са най-добрата естествена преграда срещу агресивното поведение.

ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Учениците от прогимназиален и гимназиален етап в училището. При прогимназиалния етап усилията са насочени към овладяване на емоционалните кризи в пубертета и изграждане на базови умения за самоконтрол. При гимназистите акцентът пада върху лидерството, дигиталната етика, гражданската отговорност и способността им да бъдат посредници при решаване на конфликти между по-малките ученици.

Педагогически специалисти: Програмата предвижда надграждащи обучения за учителите, насочени към разпознаване на скритите симптоми на тормоз и кибернасилие. Целта е педагогическите специалисти да усвоят техники за медиация и водене на конструктивен диалог, разпознаване, превенция и реакция на агресията и тормоза, което е гарант за спокойна, сигурна и предвидима учебна среда.

Родители: Разглеждат се като ключови партньори, а не просто като информирана страна. Програмата цели да ги ангажира чрез родителски срещи, родителски клубове, тематични дискусии и съвместни инициативи с децата им. Целта е родителите да припознаят ценностите на училището и да прилагат същите принципи на ненасилие и подкрепа в семейната среда.

Местна общност: Включва активно партньорство с институции (Регионално управление на образованието, МВР, ДАЗД, Дирекция „Социално подпомагане“ и др.), музеи, библиотеки и читалище (като алтернативни пространства за културно и социално развитие). Чрез съвместни доброволчески акции и публични събития се цели училището да продължи да се интегрира в социалния живот на населеното място, формирайки широка мрежа за подкрепа на младите хора.

НИВА НА ПРЕВЕНЦИЯ

Ниво училище: обхваща всички ученици в училището. Целта е изграждане на защитна среда чрез системни дейности за развиване на социално-емоционални умения.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

Включва провеждането на интерактивни работилници, занимания по интереси за ангажиране със спорт, изкуство и други социално-приемливи теми, викторини, спортни състезания, тематични дискусии за дигиталната етика и организиране на общоучилищни кампании. Тези инициативи създават споделени ценности и стандарти за поведение, които правят тормоза социално неприемлив за мнозинството.

Ниво клас: акцентът е върху динамиката в отделния клас и ролята на класния ръководител и учителите по предмети. Дейностите са насочени към развиване на социално-емоционални умения чрез практически работилници, „часове по емпатия“ и дискусии за дигиталния етикет. Целта е да се създаде подкрепяща среда, в която всеки ученик се чувства приет, а конфликтите се решават в зародиш чрез открит диалог и медиация от връстници. На това ниво се включва при необходимост училищният психолог. Дейностите включват групови тренинги за управление на гнева, развиване на умения за асертивно поведение и медиация от връстници.

Ниво „Взаимодействие с местната общност“: свързва училището с институции, за да осигури защита и социализация. Включва съвместни инициативи с библиотеки, музеи и читалища, както и превантивни беседи с органите на МВР и други, както и доброволческите акции извън училището (помощ за възрастни хора или животни). Целта е учениците да осъзнаят, че са част от по-голямо общество, и да развият чувство за гражданска отговорност и хуманност.

ПЛАН-ГРАФИК НА ДЕЙНОСТИТЕ

Дейност 1. Повишаване на управленския капацитет и педагогическите умения на училищно ниво				
Основна дейност	Детайли и формат	Целева група	Срок	Отговорник
Училищна програма за превенция на тормоза и агресията	Разработване на училищна програма за превенция на тормоза и агресията по проект „бъдеще за доброто“ за 2025/2026 учебна година	педагогически специалисти, родители, ученици	март-април	екип за разработване на програмата
Конференции, кръгли маси, дискуссионни форми, насочени към управление на конфликти на училищно ниво	Дискусионен форум с педагогическите специалисти на тема „Разпознаване на агресия и тормоз. Ролята на класния ръководител и учителите. Възможности за включване на родителите в дейности за превенция и предотвратяване на тормоза и насилието и намаляване агресията в училището.“	педагогически специалисти	март	училищен психолог
	Кръгла маса на тема: „Кибертормозът – скритата заплаха“	педагогически специалисти	май-юни	главни учители
	Дискусионен форум за представяне на споделяне на добри практики от дейностите по проекта.	педагогически специалисти, родители	юли	екип за управление на проекта, звено „Медиация“
Дейности и събития на звено „Медиация“	Формиране на звено „Медиация“ – подбор на ученици (V-XII клас) и първоначален	педагогически специалисти, ученици	май-юни	училищен психолог

	инструктаж за решаване на конфликти.			
	Практически симулации при работата на звено „Медиация“ и анализ и оценка на резултати от дейността на звеното.	училищен психолог, педагогически специалисти, ученици	ученици	училищен психолог
Обучение с присъждане на квалификационен кредит	Обучение на група от педагогически специалисти върху техники за превенция на насилието и агресията в училище.	педагогически специалисти	юни	външна организация
Дейност 2. Ефективна работа с родители и взаимодействие с местната общност				
Основна дейност	Детайли и формат	Целева група	Срок	Отговорник
Образователно-мотивационни сбирки, тематични беседи, дискусии, кратки семинари, вкл. он-лайн/вебинари	Срещи-дискусии с родители на тема: „Модели за ефективно партньорство между училище и семейство“.	педагогически специалисти, родители	май	класни ръководители и училищен психолог
	Тематична родителска среща с акцент върху превенция на тормоза в дигиталното пространство. Интерактивен формат.	педагогически специалисти, родители	май-юни	класни ръководители
	Среща-дискусия на тема: „Модели за ефективно партньорство между училище и семейство“.	педагогически специалисти, родители	юни	екип за управление на проекта, звено „Медиация“
Активиране на родителски клубове и участието им в процеса на групова медиация	Активиране на два родителски клуба - учредителни срещи. Избор на тема и фокус на клубовете, свързани с	родители, клас	април-юли	класен ръководител и учители

	училището като споделено пространство и кариерно ориентиране и доброволчество.			
Индивидуални консултации и медиация с родители на ученици	Провеждане на индивидуални консултации и медиация с родители на ученици при установена необходимост.	педагогически специалисти, училищен психолог родители	март-юни	педагогически специалисти
Информационни кампании на местно и училищно ниво, кампании за прилагане на промотивно-превантивни програми, местни и училищни събития	Изготвяне и разпространение на брошури: „Безопасен интернет и киберсигурност“	педагогически специалисти, родители, ученици	май-юни	ИТ специалисти и учители
Дейност 3. Развиване на социално-емоционални умения на учениците				
Основна дейност	Детайли и формат	Целева група	Срок	Отговорник
Провеждане на работилници, дискусии и др. училищни дейности	Творчески работилници, свързани с празници и обичаи.	ученици	март-юни	педагогически специалисти
	Дейности в музея, викторини и спортни състезания на зелено училище.	ученици	март-юни	педагогически специалисти
	Дискусии на тема: „Кибертормозът – скритата заплаха“	ученици	май-юни	главни учители
	Развиване на зелени умения – съвместни грижи за дърво на класа в училищния двор.	ученици	април-юни	класни ръководители

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

	Събитие „Ден на доброто“ (изложба, материали за общността, благородна кауза и т.н.)	педагогически специалисти, родители, ученици	май-юни	звено „Медиация“
Допълнителни занимания по гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование	Утвърждаване на разработване и утвърждаване на програма за гражданско образование	педагогически специалисти, ученици	педагогически съвет	директор и координатор
Занимания по интереси	Сформиране на пет клуба по интереси в областта на спорта, изкуството и др. Провеждане на заниманията в съответствие с утвърдена програма и график. Представяне на продуктите, създадени в клубовете по интереси (изложби, състезания и др.).	ученици	март-юни	ръководители на клубовете по интереси

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

МЕХАНИЗЪМ ЗА МОНИТОРИНГ/ОЦЕНКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА УЧИЛИЩЕН ПОДХОД

I. Индикатори за успех:

Обхват на дейностите: Брой реално проведени работни срещи, дискусии, обучения, допълнителни занимания по гражданско образование, занимания по интереси, творчески работилници, инициативи и други, съгласно приложения график.

Активност на заинтересованите страни: Брой ученици, родители и учители, взели участие в новосъздадените „Родителски клубове“, дискусии, тематични срещи и други инициативи.

Обхват на педагогическите специалисти: Брой учители, участвали в обучение с кредит и обучения на училищно ниво.

Мониторинг на изпълнението по проекта:

Анализ на резултатите от въпросник за ученици, участници в дейности по проекта.

Анализ на резултатите от въпросник за представители на целевите групи, участници в дейности по проекта, различни от ученици.

Ефективност на звено „Медиация“: Брой успешно решени конфликти чрез посредничество от връстници, без намеса на административни наказания и брой организирани и проведени дейности.

Информационно присъствие: Брой раздадени брошури, обхват на кампаниите в социалните мрежи и посещаемост на публичните събития в училищната общност и др.

II. Инструменти за проследяване:

Въпросници:

Въпросник за ученици, участници в дейности по проекта.

Въпросник за представители на целевите групи, участници в дейности по проекта, различни от ученици.

Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания

Присъствени списъци.

Таблицы за мониторинг на инцидентите: Системно водене на отчетност за регистрираните прояви на агресия и тормоз. Целта е статистическо проследяване на спада в броя на инцидентите след въвеждане на превантивните мерки.

Портфолио на „Бъдеще за доброто“: Материали (снимки, видеа от клубовете, грамоти, благодарствени писма и др.), които документират положителното въздействие на програмата.